

Ankenævnet for Forsikring

Den 7. august 2024 blev i sag nr. 101231:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i brev af 22/2 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Forsikring – Tab af erhvervsevne Basis – dækning kr. 244.000 årlig med udløb 62 år.
Forsikring – Invalidesum Basis – livsforsikring med invalidesum kr. 525.000 med udløb 67 år.

Sagen vedr. forsikringer tegnet gennem [bank], som har PFA Pension som udbyder. Modpart PFA Pension ...

...

Klagepunkt 1

PFA anvender Danmarks Statistik for en VVS'er, hvor en gennemsnitlig månedsløn udgør kr. 38.055, i deres beregning for at den samlede lønindtægt ikke er nedsat med mindst halvdelen eller 2/3 i forhold til, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer indenfor lignende erhverv og uddannelse, samt med samme alder, for der kan ske udbetaling fra din Letsikring under ansættelse i fleksjob.

Påstand

[Klageren] har kontaktet [fagforbund] for at få oplyst hvad en gennemsnitlig månedsløn ville være for personer med samme uddannelse og anciennitet og arbejde som [klageren] har udført som VVS-montør hos ... [Fagforbunds] statistik beregning viser en gennemsnitlig månedsløn på kr. 52.371 baseret på 2022 tal.

[Klagerens] årsløn for 2018 & 2019 hos ... VVS udgør en gennemsnitsløn på kr. 43.958. Baggrunden for anvende årsløn 2018 & 2019 er at [klageren] blev sygemeldt August 2020.

Excel ark beregning på faktiske tal som [klageren] har fået udbetalt fleksløntilskud og løn i fleksjob for 2023, viser en gennemsnitsmånedsløn på kr. 21.701.

Ankenævnet for Forsikring

2.

101231

[Fagforbund] viser at [klageren] har haft et løntab på kr. 367.801. [Klageren] har haft et reelt løntab i forhold til lønindkomst i 2018 & 2019 på kr. 267.079.

Begge beregninger viser at [klagerens] samlede indtægt i 2023 er nedsat med mere end halvdelen, hvorfor [klageren] er berettiget til udbetaling af ydelsen for tab af erhvervsevne frem til 01.03.2024, hvor [klageren] er tilkendt førtidspension.

...

Økonomisk krav mod PFA

Manglende udbetalinger for perioden 01.02.2023 til 01.03.2024 (13 mdr. x 20.536) = Kr. 266.968.

Klagepunkt 2

PFA – brev 12.04.2023 – Du kan ikke få udbetalt din invalidesum:

'Da du er tilkendt fleksjob, er vi overgået til at vurdere din erhvervsevne inden for et bredere udsnit af relevante erhverv. Vi vurderer på baggrund af sagens oplysninger, at din generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst to tredjedele. Som følge af ovenstående er du ikke berettiget til udbetaling af Invalidesum Basis på nuværende tidspunkt, da betingelserne for udbetaling er, at den generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3, og at den samlede indtjening i fleksjobbet er nedsat med mindst 2/3 i forhold til, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer indenfor lignende erhverv og uddannelse samt med samme alder.'

Påstand

[Klagerens] erhvervsevne er nedsat med 2/3 – jf. nedenstående afgørelse fra ... Kommune 08.12.2022:

'Vurdering af din arbejdsevne i fleksjob - Afgørelse

... Jeg skriver til dig for at orientere dig om, at jobcentret har vurderet din arbejdsevne i forbindelse med ansættelse i fleksjob hos: ... i perioden 07. december 2022 til 06. december 2027. Den ugentlige arbejdstid er 9 timer og 0 minutter. Vurderingen danner grundlag for aftalen om fleksjob, herunder fastsættelse af lønnen.

Vores vurdering af din arbejdsevne

Vi vurderer, at du kan arbejde 9 timer ugentligt med 50 procent intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 4,5 timer ugentligt. Arbejdstiden og intensiteten er vurderet i forhold til jobfunktionen som: VVS-montør.'

[Klageren] er tilkendt førtidspension pr 01.03.2024 jf. afgørelse fra ... Kommune 13.02.2024.

'Du er tilkendt førtidspension

... Kommune har den 8. februar 2024 truffet afgørelse vedr. din ansøgning om førtidspension, rejst af ... Kommune den 8. februar 2024 jf. Lov om Social Pension § 18. ... Du tilkendes førtidspension i henhold til pensionslovens § 16. Pensionen tilkendes fra den 1. marts 2024.

...

Begrundelse for at du er tilkendt førtidspension:

... Kommunes pensionsudvalg vurderer, at din arbejdsevne er varigt nedsat og nedsat i så stor grad, at du ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved lønnet arbejde, uanset mulighederne for støtte efter Lov om Social Service eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i flexjob. Vurdering er sket på baggrund af de sagsdokumenter som du tidligere har fået kopi af.'

...

Økonomisk krav mod PFA invalidepension

Førtidspensionen er bevilget på de samme lægelige oplysninger som blev givet i forbindelse med bevillingen af fleksjob 08.12.2022, kan der ikke være tvivl om at [klageren] var berettiget til at få udbetalt sin invalidepension på kr. 525.000,-. Det samlede krav er derfor kr. 525.000,- + renter fra december 2022."

I brev af 29/4 2024 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Hvilken type forsikring er der tale om?

Forsikredes ordning er oprettet den 1. januar 2016 gennem hans pengeinstitut. Ordningen giver ret til udbetaling af erhvervsevneforsikring, såfremt forsikredes generelle erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller derunder eller halvdelen eller derunder af den generelle erhvervsevne, og forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen ikke overstiger en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Indbetalingssikring ydes når den generelle erhvervsevne er varigt nedsat og de øvrige betingelser for udbetaling er opfyldt.

Ordningen giver endvidere ret til midlertidig udbetaling af fagrelateret erhvervsevnenedsættelse, såfremt erhvervsevnen indenfor forsikredes fagområde er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller derunder eller halvdelen eller derunder og forsikredes indtægt er nedsat tilsvarende. Der er en karenperiode på 3 måneder.

Der henvises til vilkårene '*Tab af erhvervsevne basis*' **Bilag A**.

Forsikrede har herudover en ordning med udbetaling af Invalidesum. Ordningen giver ret til udbetaling, såfremt forsikredes generelle erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde efter PFA Pensions skøn er varigt nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne og forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen ikke overstiger en tredjedel, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Der henvises til vilkårene '*Invalidesum Basis*' **Bilag B**.

Hvad handler tvisten om? – parternes overordnede synspunkter

Forsikrede klager over, at selskabet har afvist at yde dækning ved tab af erhvervsevne efter den 31. januar 2023. Forsikrede klager endvidere over, at selskabet har afvist udbetaling af invalidesum.

PFA har vurderet forsikredes midlertidige erhvervsevne nedsat med to tredjedele og bevillet ydelser i perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. januar 2023.

PFA har afvist udbetaling af invalideydelser fra den 31. januar 2023 med henvisning til, at forsikrede ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne har været nedsat med mindst to tredjedele. PFA har yderligere gjort gældende, at forsikrede ikke har godtgjort, at hans indtægt oversteg halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Forsikrede er i forbindelse med ankenævns sagen fremkommet med nye oplysninger, vedrørende sine lønforhold. PFA henviser blandt andet til forsikredes bilag B og bilag D. Efter gennemgang af de nye oplysninger, har selskabet besluttet at udbetale delvise invalideydelser samt indbetalings-sikring i perioden fra den 1. februar 2023 og frem til den 1. marts 2024.

Forsikrede er endvidere i forbindelse med ankenævns sagen fremkommet med nye oplysninger vedrørende de helbredsmæssige forhold – blandt andet en bevilling af førtidspension med virkning fra 1. marts 2024. Efter gennemgang af de nye oplysninger, har selskabet besluttet at udbetale fulde ydelser og indbetalingssikring fra den 1. marts 2024 og frem. Forsikrede vil af den årsag ligeledes få udbetalt sin invalidesum.

Ankenævnet skal herefter alene tage stilling til, hvorvidt forsikrede er berettiget til fulde udbetalinger i perioden fra den 1. februar 2023 og frem til den 1. februar 2024. PFA gør heroverfor gældende, at forsikrede ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst to tredjedele – helbredsmæssigt og økonomisk – i perioden fra den 1. februar 2023 og frem til den 1. marts 2024.

Sagsfremstilling

Forsikrede er født i [1960'erne]. Han blev udlært VVS-montør i ... og har arbejdet hermed indtil sin sygemelding.

Forsikrede ansøgte den 7. december 2020 om udbetaling ved tab af erhvervsevne (**Bilag C**). Af ansøgningen fremgår, at årsagen var *'hoftesmerter med stråler ned i ben. Forsnævring i rygmarvskanalen'*. Forsikrede havde været fuldt sygemeldt fra den 24. august 2020 med lønophør den 23. oktober 2020.

PFA indhentede på den baggrund lægelige- og kommunale oplysninger til behandling af sagen. PFA vurderede herefter, at forsikredes erhvervsevne var midlertidigt nedsat med to tredjedele i perioden fra den 1. januar 2021 (efter karensudløb) og frem til den 31. januar 2023.

PFA havde i sin vurdering blandt andet vægt på, at forsikrede havde smerter i ryggen, og at en MR-skanning havde vist udtalt forsnævring af rygmarvskanalen og en i øvrigt generelt slidt ryg. Han skulle derfor undgå tunge løft og ensformige arbejdsstillinger (**Bilag D**).

PFA havde endvidere lagt vægt på, at forsikrede, grundet sine ryggene, den 18. marts 2021 gennemgik en lænderygsoperation, med efterfølgende genoptræning og forsigtig genopstart af arbejde (**Bilag E**).

Forsikredes egen læge noterede den 25. februar 2022, cirka et år efter operationen, at forsikredes funktionsniveau, til trods for flere tiltag, ikke sås at kunne løftes yderligere og tilstanden derfor måtte betragtes som stationær (**Bilag E**).

PFA valgte uagtet at fortsætte udbetalingen af de midlertidige ydelser, idet forsikrede afventede en kommunal afklaring.

Ved opfølgning af forsikredes sag, modtog PFA nye kommunale akter. Det fremgår heraf, at forsikrede den 6. december 2022 var visiteret til fleksjob, og at han var ansat i fleksjob pr. 7. december

2022 ved hidtidig arbejdsgiver (**Bilag F**). Forsikrede var ansat med en arbejdstid på 9 timer ugentligt med 50 procent intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 4,5 timer ugentligt. PFA modtog samtidigt kommunal udbetalingsmeddelelse fra januar 2023 (**Bilag G**).

PFA overgik derefter til en vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne, idet det stod klart, at forsikrede ikke ville vende tilbage som VVS-montør på fuld tid (**Forsikredes bilag 1**). Dertil kom, at forsikredes egen læge havde vurderet, at forsikredes helbredstilstand måtte betragtes som stationær og at behandlingsmulighederne umiddelbart var udtømte.

PFA lagde i sin vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne, blandt andet vægt på Speciallægeerklæring i ortopædkirurgi, udfærdiget på anmodning fra PFA den 18. maj 2022 (**Bilag H**). Det fremgår heraf:

'(...) Objektivt:

Sundt naturligt udseende. AT god, ET ... kg, højde ... cm. Umiddelbart pæn bygning med en pæn og rimelig lændelordose og normal torakalkyfose. Pæn cikatrice. Pæn siderotation og sidefældning. Kan foroverfælde til FGA næsten 0 i pæn kadance. Klarer tå- og hælstand uden problemer. Der er god kraft ved både dorsal- og plantarfleksion. Normal sensibilitet. Gode perifere fodpulse. Kan ligeledes gå i hugsiddende stilling og rejse sig.

Konklusion:

Det drejer sig om [i 50'erne] mand, som får tiltagende lænderygproblemer (egentlig siden 2002). Er uddannet VVS-mand og har arbejdet med dette – også med nogle hårde belastningsforløb. Får tiltagende gener med til dels lænderyg-ondt men også specielt udstrålende smerter til h. ben. Omkring 2020 bliver dette forværret, og der er ingen effekt af konservativ behandling. Der foretages derfor operativ behandling i marts mdr. 2021, hvor der foretages dekompression på h. side, og dette har faktisk en god effekt på generne. Disse begynder dog igen at blive tiltagende generende med nu både højre- og venstresidige udstrålende smerter. Der er foretaget efterfølgende (fornyelig) en ny MR-skanning d. 24.04.2022. Denne viser, at pt. fortsat har et ledscred mellem 4. og 5. lændehvirvel (spondylolistese) samt stenose. Endvidere har han en facetledscyste på h. side mellem 4. og 5. lændehvirvel, som er tilkommet efter dekompressionen.

(...) Pt. har oplyst, at han generelt har det bedre, end han havde det før – om end han fortsat har væsentlige gener som ovenfor anført. Pt. har ikke ønske om yderligere operative tiltag eller andet, da der selvfølgelig også i forbindelse med dette vil være en risiko. (...)

Der er på det foreliggende overensstemmelse mellem de objektive fund og de subjektive klager. Ubehandlet er tilstanden stationær. Hvorvidt pt. arbejdsmæssigt kan indplaceres i arbejdsfunktion på x antal timetal kan ikke afgøres indenfor det nuværende, men da pt. er i afklaringsforløb, vil dette formentlig afklares efterfølgende.

Der er overensstemmelse mellem de objektive fund og de subjektive klager. (...)'

PFA vurderede på den baggrund, at forsikredes helbredsmæssige generelle erhvervsevne ikke var nedsat med to tredjedele. PFA henviste samtidigt til, at forsikredes økonomiske erhvervsevne, efter påbegyndelse i fleksjob, ikke var nedsat med mindst halvdelen i forhold til, hvad der var sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer indenfor lignende erhverv og uddannelse. For-

sikrede var derfor hverken berettiget til halve eller fulde ydelser. Af samme årsag var forsikrede ikke berettiget til invalidesummen.

Sagen er herefter indbragt for ankenævnet. Forsikrede har i den forbindelse fremlagt nye oplysninger – blandt andet vedrørende det økonomiske aspekt i sagen (**Forsikredes bilag A, Bilag B, Bilag C og Bilag D**). Efter gennemgang af de nye oplysninger, har selskabet besluttet at udbetale delvise invalideydelser samt indbetalingssikring i perioden fra den 1. februar 2023 og frem til den 1. marts 2024.

Forsikrede har samtidigt medsendt nye kommunale akter, hvoraf fremgår, at forsikrede pr. 8. februar 2024 er tilkendt førtidspension med virkning fra den 1. marts 2024 (**forsikredes bilag 7 og bilag 8**). Det fremgår endvidere:

Af rehabiliteringsteamets indstilling til førtidspension af 8. februar 2024 fremgår blandt andet (**Forsikredes bilag 8**):

'[Forsikrede] er uddannet VVS montør og har arbejdet i faget siden ..., blev tilkendt fleksjob december 2022 efter periode med sygdom og har efterfølgende været ansat ved ... VVS. [Forsikrede] har i fleksjobbet varetaget lettere VVS-opgaver på 9 timer ugentligt, der har været en del fravær da selv skånsomme arbejdsopgaver har givet anledning til opblusning af de kroniske smerter. Der har i jobbet været anvendt handicapkompenserende ordninger og bevillinger af hjælpemidler i form af indlægssåler, værkstedsvogn, lav arbejdsstol og specialsæde til arbejdsbilen. (...)

Samlet set vurderes tilstanden at være varig og stationær, og der kan ikke peges på yderligere behandlingstiltag som vil kunne bedre [forsikredes] funktionsevne. Ud fra en helhedsorienteret vurdering af sagen konkluderer rehabiliteringsteamet, at der er varige og væsentlige begrænsninger i [forsikredes] funktions- og arbejdsevne. Det vurderes, at der ikke kan peges på udviklingsmuligheder som forventes at kunne øge funktions- og arbejdsevne til et niveau, hvor han kan opnå ansættelse på ordinære vilkår, ej heller fortsætte i støttet beskæftigelse på fleksjob vilkår. (...)

Begrundelse for PFA's afgørelse

Forsikrede er tilkendt fulde forsikringsydelser i perioden fra den 1. januar 2021 og frem til den 31. januar 2023, da erhvervsevnen er vurderet nedsat til en tredjedel eller mindre og indtægten er tilstrækkelig lav. Fra den 31. januar 2023 og frem til den 1. marts 2024 har selskabet vurderet, at forsikredes indtægt i fleksjob overstiger en tredjedel af, hvad der er sædvanligt at tjene for andre personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Fra den 1. marts 2024 og frem vurderer selskabet, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst to tredjedele.

Forsikrede tjener gennemsnitligt 21.701,62 kr. om måneden efter, at han er startet i fleksjob pr. 7. december 2022 (**Forsikredes bilag A og bilag C**). Afgørende for sagen er derfor, om det er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder at have en bruttoindkomst på mindst 65.000 kr. om måneden.

Forsikrede har fremlagt lønstatistik for [fagforbund] (**Forsikredes bilag D**). Det fremgår heraf, at den gennemsnitlige timesats for 2022 er 377,31 kr. PFA henviser i den forbindelse til forsikredes beregning af den gennemsnitlige månedsløn på 52.351,76 kr.

Ankenævnet for Forsikring

7.

101231

Det fremgår af oplysninger fra Danmarks Statistik, at fastlønnede lønmodtagere indenfor 'vvs-arbejde' uden ledelsesansvar indenfor 'Virksomheder og organisationer' har en månedlig brutto-løn på 45.811,59 kr. (**Bilag I**).

Ud fra ovenstående lønstatistikker, er det PFA's opfattelse, at forsikrede ikke har bevist, at hans konkrete indtægt i fleksjob er mindre end en tredjedel af, hvad andre fuldt raske personer med lignende uddannelser, alder og anciennitet almindeligvis tjener i perioden fra d. 31. januar og frem til den 8. februar 2024. PFA finder, at dette understøttes af forsikredes fremlagte oversigt, over sin indkomst for årene forinden sin sygemelding (**Forsikredes bilag B**). Det fremgår heraf, at forsikrede i 2018 havde en årlig indkomst på 541.144 kr. (månedligt 45.095 kr.). Forsikrede havde i 2019 en årlig indkomst på 513.854 kr. (månedligt 42.821 kr.).

Det er herefter PFAs opfattelse, at forsikrede med henvisning til ovenstående ikke har godtgjort, at hans konkrete indtægt i fleksjob er mindre end tredjedel af, hvad andre fuldt raske personer med lignende uddannelser, alder og anciennitet almindeligvis tjener i perioden 31. januar 2023 og frem til den 1. marts 2024.

Forsikrede er pr. 8. februar 2024 bevilliget førtidspension med virkning fra den 1. marts 2024. PFA er først blevet bekendt hermed i forbindelse med ankenævns sagen. Der er herefter, i henhold til vilkårene, ikke grundlag for at afvise ud fra et økonomisk aspekt og efter gennemgang af sagens nye oplysninger, vurderer PFA, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med to tredjedele fra den 1. marts 2024 og frem.

Konklusion

PFA fastholder således, at selskabet har været berettiget til at afvise udbetaling af fulde ydelser ved tab erhvervsevne fra den 31. januar 2023 og frem til den 1. marts 2024, da forsikrede i perioden ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne – økonomisk – er nedsat i dækningsberettiget grad.

PFA udbetaler halve ydelser og yder indbetalingssikring i perioden fra den 31. januar 2023 og frem til den 1. marts 2024. Fra den 1. marts 2024 og frem udbetaler selskabet fulde ydelser samt invalidesum."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af arbejdsmedicinsk speciallægeerklæring af 19/4 2021 fremgår bl.a.:

"Konklusion

[I 50'erne] årig VVS-montør med rygsmerter. Skadelidte er opereret medio marts 2021 på privathospitalet ... for spinalstenose. Skadelidte har i ... år arbejdet som VVS-montør og haft rygbelastninger i form af særdeles tunge enkeltløft, opgaver med jernbinding, akavede arbejdsstillinger og arbejde i hug- og knæliggende med en gennemsnitlig daglig håndteringsmængde på 4-8 tons. Skadelidte har i løbet af de sidste 15 år fået tiltagende lænderygsmerter, som blev forværret i 2020 med udstrålende smerter til højre ben. Skadelidte blev opereret for blot en måned siden, men de udstrålende smerter er forsvundet. Er aktuelt i rehabiliteringsforløb.

Der er god overensstemmelse mellem skadelidtes oplysninger om arbejdsforhold, herunder løft og opgaver med jernbinding og jeg vurderer det som sandsynligt at skadelidtes arbejde som VVS-

montør har været medvirkende til udvikling af degenerative forandringer og senere spinalstenose i lænderyggen.

Det aktuelle mén og erhvervsevnen kan ikke afgøres på nuværende tidspunkt 1 måned efter operationen. Det må afvente en vurdering ca. ½ år efter han er blevet opereret."

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 18/5 2022 fremgår bl.a.:

"Konklusion:

Det drejer sig om [i 50'erne]-årig mand, som får tiltagende lænderygproblemer (egentlig siden 2002). Er uddannet VVS-mand og har arbejdet med dette – også med nogle hårde belastningsforløb. Får tiltagende gener med til dels lænderyg-ondt men også specielt udstrålende smerter til højre ben. Omkring 2020 bliver dette forværret, og der er ingen effekt af konservativ behandling. Der foretages derfor operativ behandling i marts mdr. 2021, hvor der foretages dekompression på højre side, og dette har faktisk en god effekt på generne.

Disse begynder dog igen at blive tiltagende generende med nu både højre- og venstresidige udstrålende smerter. Der er foretaget efterfølgende (for nylig) en ny MR-skanning d. 24.04.2022. Denne viser, at pt. fortsat har et ledskred mellem 4. og 5. lændehvirvel (spondylolistese) samt stenose. Endvidere har han en facetledscyste på højre side mellem 4. og 5. lændehvirvel, som er tilkommet efter dekompressionen.

Pt.'s arbejdsmæssige situation er, at han er i et afklaringsforløb mhp. arbejdsformåen. Pt. har ikke genoptaget nogen arbejdsfunktion p.t. Pt.'s gener er som anført og giver anledning til gener. Pt. har oplyst, at han generelt har det bedre, end han havde det før – om end han fortsat har væsentlige gener som ovenfor anført. Pt. har ikke ønske om yderligere operative tiltag eller andet, da der selvfølgelig også i forbindelse med dette vil være en risiko.

Pt.'s spondylolistese (ledskred mellem 4. og 5. lændehvirvel) kan give anledning til specielt lænderygsmerter – men også stenosering med påvirkning af nervus forainina og dermed udstrålende nervesmerter til højre og venstre ben. Som anført er der også en facetledscyste på højre side, som kan give anledning til tryk på nerven i det område.

En operativ behandling kan ikke garantere, at disse symptomer vil lindres eller på anden vis. Der er selvfølgelig også risici i forbindelse med en operativ behandling, og på basis af dette har pt. accepteret sine symptomer og har ikke ønsket yderligere.

Der er på det foreliggende overensstemmelse mellem de objektive fund og de subjektive klager. Ubehandlet er tilstanden stationær. Hvorvidt pt. arbejdsmæssigt kan indplaceres i arbejdsfunktion på x antal timetal kan ikke afgøres indenfor det nuværende, men da pt. er i afklaringsforløb, vil dette formentlig afklares efterfølgende. Der er overensstemmelse mellem de objektive fund og de subjektive klager.

Diagnose:

spondylolisthesis columnna vertebra lumbalis L4/L5 (ledskred mellem 4. og 5. lændehvirvel)
stenosis canalis spinalis lumbalis L4/L5 operata sequelae (forsnævring af rygmærskanalen, specielt på højre side. Opereret i 2021)."

Af Lægeattest til Rehabiliteringsteam LÆ 265 af 28/9 2022 fremgår bl.a.:

"Lænderygproblemer siden 2002. Forværret i 2020. I marts 2021 opereret med en dekompression, efterfølgende genoptrænet, men med en kronisk smerteproblematik og nedsat funktionsdygtighed. Efterfølgende er der fundet cystedannelse fra facetled mellem 4. og 5. lændehvirvel. Tilstanden vurderes som kronisk og behandlingsmulighederne vurderes som udtømte.

...

Jeg vil gerne henføre opmærksomheden på tidligere erklæringer, hvor jeg også skriver, at patienten har brug for væsentlige afkortede dage og hviledage, skånehensyn i form af undgåelse af løft, træk, skub og andre rygbelastende arbejdsfunktioner ligesom alle funktioner i ubekvemme arbejdspositioner er uhensigtsmæssige og vil forringe patientens smertetilstand.

...

Patienten er nu ved at have det bedre psykisk, nu hvor han kan se, at hans sygedagpengesag og i det hele taget sagen hos kommunen og klarhed over hans økonomi er ved at være på plads. Hvad ryggen angår vurderer jeg fortsat, at tilstanden er varig og kronisk og alle behandlingsmuligheder er afsøgte og udtømte."

Af erklæring af 16/10 2022 fra neuropsykolog fremgår bl.a.:

"[Klageren] har konsulteret ut. i en længere periode. Der har været pågået samtaler om flere problemstillinger herunder den uheldige situation, at [klageren] har en sag kørende i jobcentret uden ydelse. Det har fyldt meget, hvilket er fuldt forståeligt, idet det på ingen måde har været konstruktivt. Der var tidligere tale om en aktiv depressionslidelse, men det vurderes, at det har været forløbet i jobcentret samt Fagforbundet ... håndtering af sagen på en uhensigtsmæssig, der har medført det hårde psykiske pres på min klient. [Klageren] er i behandling med antidepressiv, og hans psykiske tilstand vurderes velbehandlet, hvorfor det ikke vurderes relevant med yderligere behandlingstiltag. Psykisk habitus: Stabil og velbehandlet.

Vedr. smertehåndtering: [Klageren] er smertehåndteringsmæssigt stationær. Der er ikke yderligere behandlingsmuligheder ift. den fysiske tilstand og den kroniske smerteproblematik.

UT. har i samtalerne haft fokus på smertehåndtering og coping af egen livssituation og accept af denne. Der har i hele forløbet været en rigtig god kemi med [klageren], og han vurderes ikke til at have problemer med accept af den livsform, han har på sigt og også nu befinder sig i. Han har styr på sine skånehensyn, dette gælder også på det hjemlige plan, og han mestrer fuldt ud at have struktur på sine gøremål og på at økonomisere med sine kræfter i døgnets 24 timer. Han har en familie, der støtter op om ham, og de får hverdagen til at fungere på bedste vis, som man nu kan med en kronisk ryglidelse."

Af brev af 8/12 2022 fra jobcenter til klageren fremgår bl.a.:

"Vurdering af din arbejdsevne i fleksjob - Afgørelse

...

Vi vurderer, at du kan arbejde 9 timer ugentligt med 50 procent intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 4,5 timer ugentligt.

Arbejdstiden og intensiteten er vurderet i forhold til jobfunktionen som: VVS-montør.

Begrundelse for vurderingen af arbejdsevnen

Ved vurderingen har vi lagt vægt på følgende: Effektivitet er vurderet under praktik. Der følges op på intensitet efter 3 måneder med drøftelse af progression.

Dine skånehensyn

Jobcentret skal sikre, at dine skånebehov bliver tilgodeset og vurderer derfor, at du i en ansættelse vil have følgende skånehensyn:

- Ingen tunge løft over 5 kg
- Ingen skub, vrid og arbejde med foroverbøjet ryg eller fastlåste stillinger
- Afvekslende arbejdsstillinger med skift imellem stående, gående og siddende stillinger
- Mulighed for pauser og hvile i arbejdstiden/arbejdsdag efterfulgt af hviledag
- Enkle og overskuelige opgaver"

I brev af 12/4 2023 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Dine udbetalinger stopper med virkning fra den 1. februar 2023.

Tak for oplysningerne om din erhvervsevne.

Du har oplyst, at du er begyndt i fleksjob i december 2022, og vi har modtaget dokumentation for din samlede indtjening i fleksjobbet.

Det følger af dine forsikringsbetingelser, at din samlede indtægt (din løn i fleksjob + fleklønstilskud) skal være nedsat med mindst halvdelen eller 2/3 i forhold til, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer indenfor lignende erhverv og uddannelse samt med samme alder, for der kan ske udbetaling fra din Letsikring under ansættelse i fleksjob.

Løn i fleksjob (3.899,70 kr. x 12)	46.796,40 kr.
Fleklønstilskud (17.068,20 kr. x 12)	204.818,40 kr.
Samlet indtjening i fleksjobbet	251.614,80 kr.

Vi har trukket løn fra Danmarks Statistik for en VVS'er, hvor en gennemsnitlig månedsløn udgør 38.055 kr. årligt 457.056 kr.

Vi vurderer på den baggrund, at din samlede indtægt i fleksjobbet ikke er nedsat med mindst halvdelen. Derfor stopper udbetaling af tab af erhvervsevne fra den 1. februar 2023.

Du kan ikke få udbetalt din invalidesum

Da du er tilkendt fleksjob, er vi overgået til at vurdere din erhvervsevne inden for et bredere udsnit af relevante erhverv. Vi vurderer på baggrund af sagens oplysninger, at din generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst to tredjedele.

Som følge af ovenstående er du ikke berettiget til udbetaling af Invalidesum Basis på nuværende tidspunkt, da betingelserne for udbetaling er, at den generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3, og at den samlede indtjening i fleksjobbet er nedsat med mindst 2/3 i forhold til, hvad

der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer indenfor lignende erhverv og uddannelse samt med samme alder."

Klagerens repræsentant har i en udateret klage til selskabet bl.a. anført:

"I forbindelse med min praktikafrøvning af arbejdsevne, har netop indgået andre områder/arbejdsfunktioner i andre er erhverv. Det har ikke været muligt at finde fleksjob i andre erhverv, hvor min skånehensyn kan tilgodeses.

Som det fremgår af afgørelsen i min arbejdsevne i fleksjob fra Jobcenter ... 08.12.2022:

'Vi vurderer, at du kan arbejde 9 timer ugentligt med 50 procent intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 4,5 timer ugentligt.'

Jeg klager derfor over afgørelsen over jeg ikke kan få udbetalt min Invalidesum Basis, da der jo ikke kan være tvivl om at min arbejdsevne er nedsat med mindst 2/3."

Af selskabets brev af 3/6 2023 til klageren fremgår bl.a.:

"Vi har nu behandlet dine oplysninger på ny og må desværre meddele dig, at vi igen har vurderet, at din generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen men ikke med to tredjedele.

Hvordan har vi vurderet din erhvervsevne?

I forhold til vores afgørelse af den 12. april 2023, har vi ikke fundet nyt lægeligt. Du har oplyst, at du har begyndende koncentrationsbesvær, men der ses ikke kognitive udfald. Du har oplyst, at du stadig kan gå 2-3 kilometer og sidde og køre bil i op til 45 minutter. Du arbejder 9 timer fordelt på 3 dage med fysisk kundekontakt, men der vil på det foreliggende ikke være noget til hinder for, at du de resterende 2 arbejdsdage vil kunne arbejde et par timer dagligt med hjemmearbejde hvis det var muligt.

Der er god overensstemmelse mellem dine klager og de objektive fund, men vi vurderer fortsat, at din generelle erhvervsevne ikke er nedsat med to tredjedele. Der er ikke neurologiske og eller kognitive udfald, og du har oplyst, at du ikke tager fast stærk smertestillende medicin."

Klageren har i en udateret klage til selskabet bl.a. bemærket:

"Jeg vil først gøre opmærksom på at jeg tilkendt fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 9 timer, **med 50% intensitet svarende til en effektiv arbejdstid på 4,5 ugentlig**. Med nedenstående skånehensyn.

Dine skånehensyn

Jobcentret skal sikre, at dine skånebehov bliver tilgodeset og vurderer derfor, at du i en ansættelse vil have følgende skånehensyn:

- Ingen tunge løft over 5 kg
- Ingen skub, vrid og arbejde med foroverbøjet ryg eller fastlåste stillinger
- Afvekslende arbejdsstillinger med skift imellem stående, gående og siddende stillinger
- **Mulighed for pauser og hvile i arbejdstiden/arbejdsdag efterfulgt af hviledag**
- **Enkle og overskuelige opgaver**

Ankenævnet for Forsikring

12.

101231

Som det klart fremgår er det vigtigt at jeg har en hviledag, mellem de 3 ugentlige arbejdsdage, samt at det skal være enkle og overskuelige opgaver.

Det er derfor ikke realistisk at jeg skulle arbejde de 2 resterende arbejdsdage med hjemmearbejde, som dels ikke er muligt i mit nuværende praktikjob, men heller ikke en option i forhold til mine kvalifikationer, og ikke mindst på det psykiske og økonomiske pres jeg er under i forhold til [familieomstændigheder]."

Af brev af 15/8 2023 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Afgørelse:

Vi fastholder vores tidligere afgørelse om, at din erhvervsevne ikke er nedsat med mindst to tredjedele ud fra de økonomiske og helbredsmæssige oplysninger i sagen. Du er således fortsat ikke berettiget til udbetaling fra den 31. januar 2023.

Begrundelse:

...

Den indtægtsmæssige vurdering:

Du har tidligere arbejdet som VVS'er. Du har været i fleksjob siden december 2022, 9 timer om ugen med 4,5 timer effektivitet i et VVS firma.

Det følger af dine forsikringsbetingelser, at din samlede indtægt (din løn i fleksjob + flekslønstilskud) skal være nedsat med mindst halvdelen eller 2/3 i forhold til, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer indenfor lignende erhverv og uddannelse samt med samme alder, for der kan ske udbetaling under ansættelse i fleksjob.

Din løn i fleksjob udgør årligt 46.796,40 kr. og dit flekslønstilskud udgør 204.818,40 kr. Din samlet indtjening i fleksjob udgør således 251.614,80 kr. Vi vurderer derfor, at din samlede indtægt i dit fleksjob ikke er nedsat med mindst halvdelen i forhold til, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. For yderligere uddybning heraf henviser jeg til vores brev den 12. april 2023.

Den helbredsmæssige vurdering:

Der foreligger en rygkirurgisk speciallægeerklæring fra maj 2022. Heri beskriver speciallægen, at du er opereret med decomprimering på L4/L5 i marts 2021. En ny scanning har vist Listhese (skred mellem hvirvlerne) og tilkommet facetledscyste som samlet set giver tryk på nerverne ud til begge ben, når du belaster.

Der er ikke nogen neurologiske udfald i hvile, og du har ikke ønsket en ny operation. Du tager ikke nogen former for fast stærk smertestillende medicin.

På baggrund af de helbredsmæssige oplysninger i sagen, vurderer vi fortsat ikke, at din erhvervsevne er nedsat med to tredjedele eller med halvdelen."

I lægeattest LÆ 265 af 25/10 2023 hedder det bl.a.:

"Lænderygproblemer siden 2002. Forværret i 2020. I marts 2021 opereret med en dekompression, efterfølgende genoptrænet, men med en kronisk smerteproblematik og nedsat funktionsdygtighed. Efterfølgende er der fundet cystedannelse fra facetled mellem 4. og 5. lændehvirvel. Tilstanden vurderes som kronisk og behandlingsmulighederne vurderes som udtømte.

Har haft stor social gevinst af at kunne komme på arbejdet, men reelt har arbejdsevnen været meget lille forsvindende til 0.

Der har været opblussen af kroniske smerter i forb med uhensigtsmæssige bevægelser med lav belastning, men efter at han er startet på amatriptylin i højere dosis og pinex og ibumetin kan han have en nogenlunde dagligdag uden smerter, såfremt han ikke belaster ryggen.

Har svært ved at klare selv hjemlige opgave af fysisk karakter uden smerter og behov for hvile efter få timers anstrengelse.

...

Patientens arbejdsevne vurderes at være lig med 0. Man må forsøge at tilpasse aktiviteter i hjemmet svarende til pts fysiske formåen. Behandlingsmulighederne er udtømte. Tilstanden er varig.

...

Har kæmpet for at forsøge at fastholde beskæftigelse, men klarer kun kortvarig fysisk daglige aktiviteter inden han udtrættes og må hvile."

Klagerens arbejdsgiver har et notat af 2/11 2023 til kommunen bl.a. anført:

"Jeg har herigennem et dybt kendskab til [klagerens] faglige niveau samt arbejdsmoral, og jeg har derfor støttet ham i hans tidligere sygemelding, og også da han mistede sine sygedagpenge. Han har været tilknyttet arbejdsmarkedet her hos mig både i løntilskud og som fleksjobber.

Vi har, siden 2014, forsøgt at tilgodese [klagerens] store fysiske problemer/skånehensyn, fordi han har haft dem i mange år. Heldigvis var [klageren] en meget kompetent medarbejder, der mestrede at oplære andre kollegaer i tekniske opgaver. Arbejdsopgaver som var meget skånsomme for [klageren] og som kun krævede ganske lidt fysik og bestod af verbale kompetencer. På den måde har vi kunnet omstrukturere opgaverne, så vi har kunne fastholde ham på ordinært niveau frem til hans sygemelding i 2020.

I hele perioden har der været anvendt de sociale kapitler, og det har kostet min virksomhed mange penge at forsøge at fastholde [klageren]. Der henvises til de beskrevne arbejdsopgaver i sagen vedrørende [klagerens] flexjob, også forløbsrapporten, som jeg har set, af 3. august 2022. Der kan ikke findes lettere og mere skånsomme opgaver til [klageren] end dem, der er beskrevet, men [klageren] kan ikke leve op til at være stabil end ikke i ganske få timer om ugen. Derfor har vi som virksomhed igen bakket op om at betale for hans fravær og forsøgt at imødekomme hans ustabilitet og ønske om at kunne komme og gå, som det passer ham.

Jeg har gennem hele forløbet været opmærksom på, at [klageren] ikke har en reel arbejdsevne, men han havde brug for at erkende det selv. Han er her i firmaet, da han har brug for livskvalitet, og hans faglige stolthed og dygtighed vil jeg gerne rumme og på sigt tilgodese et skånejob til ham, hvis det overhovedet er muligt for [klageren] at klare."

Ankenævnet for Forsikring

14.

101231

I brev af 13/2 2024 fra kommunen til klageren hedder det bl.a.:

"Du er tilkendt førtidspension

...

... Kommunes pensionsudvalg vurderer, at din arbejdsevne er varigt nedsat og nedsat i så stor grad, at du ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved lønnet arbejde, uanset mulighederne for støtte efter Lov om Social Service eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i flexjob.

Vurdering er sket på baggrund af de sags-dokumenter som du tidligere har fået kopi af."

Af lønstatistik fra Danmarks Statistik fremlagt af selskabet fremgår bl.a.:

Løn efter køn, lønkomponenter, lønmodtagergruppe, aflønningsform, sektor, arbejdsfunktion og tid

		2022
Mænd og kvinder i alt		
STANDARDBEREGNET MÅNEDSFORTJENESTE		
Lønmodtagere uden ledelsesansvar		
Time- og fastlønnede i alt		
Virksomheder og organisationer		
7126 VVS-arbejde		45 811,59

Af lønstatistik fra fagforbund fremgår bl.a.:

"4. Udviklingen i opmålerordningen.

År	Akkordsummer	Akkordtimer	Antal	Timelønsfortjeneste		Gennemsnit
				Rør	Blik	
...						
2022	201.998.942	535.371	2.545	377,29	378,23	377,31
...						

5. Udvikling i timefortjenesten.

År	Kvartal	Rør	Blik	Gennemsnit
...				
2022	Januar	359,45	311,33	359,18
2022	April	370,56	361,90	370,43
2022	Juli	384,28	357,13	383,65
2022	Oktober	390,09	423,91	390,68
2023	Januar	368,01	347,58	367,54
2023	April	413,58	363,64	412,94
2023	Juli	396,85	364,71	396,74

Ankenævnet for Forsikring

15.

101231

Af et beregningsark vedrørende indkomstforhold udarbejdet af klageren fremgår bl.a.:

	Fleksløntilskud	Løn fleksjob ■■■■■ VVS	Samlet løntilskud / løn	
Februar	16.661,45	2.010,57	18.672,02	
Marts	18.215,61	1.688,13	19.903,74	
April	18.313,78	3.558,44	21.872,22	
Maj	17.751,39	4.118,29	21.869,68	
Juni	17.572,39	5.063,17	22.635,56	
Juli	17.256,56	3.618,29	20.874,85	
August	17.697,40	4.900,16	22.597,56	
September	17.295,95	4.577,72	21.873,67	
Oktober	17.395,84	4.263,17	21.659,01	
November	17.496,56	4.263,17	21.759,73	
December	17.496,56	7.503,27	24.999,83	
Sum 11 mdr	193.153,49	45.564,38	238.717,87	
Gennemsnit 12 mdr.	210.712,90	49.706,60	260.419,49	21.701,62

Statistik	Timer pr år	Timesats	Årlig gennemsnitløn	Månedsløn	
2022	1.665,00		377,31	628.221,15	52.351,76
Tab af løn beregning				367.801,66	58,55 procent
Årsløn	VVS				
2018				541.144,00	45.095,33
2019				513.854,00	42.821,17
Gennemsnit løn 2018/2019				527.499,00	43.958,25
Tab af løn - Reelt tab i forhold til løn i 2018 & 2019				267.079,51	50,63 procent

Forsikringsbetingelserne for Tab af erhvervsevne Basis af 20/12 2018 indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"Grundlag for udbetaling

Generel erhvervsevnenedsættelse

§ 8. Begrebet generel erhvervsevne er grundlaget for vurderingen af, om forsikrede er berettiget til forsikringsydelse ved nedsættelse af erhvervsevnen.

Stk. 2. Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Stk. 3. Det er en betingelse for retten til forsikringsydelse, at forsikredes generelle erhvervsevne alene af helbredsmæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til hen-

holdsvis en tredjedel eller derunder eller halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne, og at forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen ikke overstiger en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Stk. 4. PFA Pension vurderer, om den generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad. Vurderingen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Vurderingen er uafhængig af tilkendelse af offentlig førtidspension og andre offentlige ydelser. Ved bedømmelsen af nedsættelsen af erhvervsevnen er det uden betydning, om forsikrede på grund af situationen på arbejdsmarkedet ikke er, eller efter revalidering ikke vil være, i stand til at få arbejde.

...

Stk. 6. Retten til fuld forsikringsydelse indtræder, når forsikredes generelle erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den generelle erhvervsevne, og forsikredes indtægt er tilstrækkelig lav, jf. stk. 3.

Stk. 7. Er den generelle erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykke nedsat til mellem en tredjedel og halvdelen af den fulde generelle erhvervsevne, og er den forsikredes indtægt tilstrækkelig lav, er forsikrede berettiget til halv forsikringsydelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres mod fortsat præmiebetaling.

Stk. 8. Forsikrede har ikke ret til udbetaling af forsikringsydelse under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtægt (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse

§ 9. Denne forsikring omfatter midlertidig dækning ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse. Dækningen gælder dog ikke for 'studerende'.

Stk. 2. Ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse forstås forsikredes erhvervsevne inden for forsikredes fagområder, såvel nuværende som tidligere. Det er således ikke forsikredes nuværende konkrete arbejdsfunktion, men hele det eller de fagområde(r), som forsikrede har eller har haft beskæftigelse eller uddannelse inden for, som PFA Pension vurderer erhvervsevnenedsættelsen ud fra.

Stk. 3. Retten til fuld forsikringsydelse indtræder, når forsikredes fagrelaterede erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den fulde fagrelaterede erhvervsevne, og forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen skal tilsvarende være nedsat til mindst en tredjedel af indtægten før erhvervsevnenedsættelsen.

Stk. 4. Nedsættes den fagrelaterede erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde til mellem en tredjedel og halvdelen af den fulde fagrelaterede erhvervsevne, er forsikrede berettiget til halv forsikringsydelse. Forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen skal tilsvarende være nedsat til mindst halvdelen af indtægten før erhvervsevnenedsættelsen.

Stk. 5. Udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse finder sted fra den dag, den dækningsberettigede fagrelaterede erhvervsevnenedsættelse har været uafbrudt i tre måneder, og forsikredes indtægt er nedsat med henholdsvis totredjedele eller halvdelen. Hvis betingelserne for midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse er opfyldt, udbetales der udelukkende denne forsikringsydelse.

Stk. 6. Der kan maksimalt ske udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse i en periode på op til seks måneder. Herefter kan der alene ske udbetaling, hvis forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat, jf. § 8.

Stk. 7. Efter ophør af udbetalingsperioden efter stk. 6, 1. pkt., kan der ske fornyet udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse, dog ikke for det samme sygdomsforløb eller et sygdomsforløb, som direkte eller indirekte har sammenhæng med det sygdomsforløb, der tidligere er sket udbetaling på baggrund af.

...

Præmiefritagelse

§ 16. Præmiefritagelse ydes med virkning fra første præmieforfald efter at PFA Pension har modtaget dokumentation for, at den generelle erhvervsevne er varigt nedsat, og at de øvrige betingelser for udbetaling er opfyldt. Præmiefritagelse gælder for den del af forsikringen, der udbetales.

Stk. 2. Ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse er der ikke ret til præmiefri dækning.

Stk. 3. Ved udbetaling på baggrund af midlertidig nedsættelse af den generelle erhvervsevne, er der ikke ret til præmiefritagelse."

Forsikringsbetingelserne for Invalidesum Basis af 1/1 2012 indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"Udbetaling ved varig erhvervsevnenedsættelse

§ 7. Retten til udbetaling af invalidesum indtræder, når forsikredes generelle erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde efter PFA Pensions skøn er varigt nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Stk. 3. Forsikrede må ikke længere være i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 4. PFA Pension vurderer, hvor meget den generelle erhvervsevne er nedsat på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Vurderingen er uafhængig af tilkendelse af offentlig førtidspension og andre offentlige ydelser. Ved bedømmelsen af nedsættelsen af erhvervsevnen er det uden betydning, om forsikrede på grund af situationen på arbejdsmarkedet ikke er, eller efter revalidering ikke vil være, i stand til at få arbejde.

Stk. 5. Forsikringstager har ikke ret til udbetaling af invalidesum under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til en tredjedel eller derunder af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Nævnet udtaler:

Klageren er i 50'erne og er uddannet VVS-montør. I august 2020 blev han sygemeldt med tiltagende lænderygproblemer med udstrålende smerter til højre ben. I marts 2021 blev han opereret i ryggen for spinalstenose. Han har fået konstateret ledscred mellem 4. og 5. lændehvirvel, cystedannelse på facetled og forsnævring af rygmarvskanalen. Den 7/12 2022 startede klageren i fleksjob 9 timer om ugen med 50 % arbejds effektivitet på sin tidligere arbejdsplads i et VVS-firma. Kommunen har tilkendt klageren førtidspension fra 1/3 2024.

Tab af erhvervsevne-forsikringen giver ret til fulde udbetalinger ved et erhvervsevnetab på mindst 2/3 og halve udbetalinger ved et erhvervsevnetab på mellem halvdelen og 2/3. Hvis forsikredes generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3 eller mindst halvdelen, ydes der tillige henholdsvis fuld eller halv præmiefritagelse. Invalidesum Basis-forsikringen giver ret til udbetaling af en invalidesum, hvis forsikredes generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3.

Selskabet har på midlertidigt grundlag udbetalt fulde ydelser for 2/3 erhvervsevnetab fra 1/1 2021 til 31/1 2023. Selskabet er herefter overgået til at vurdere klagerens generelle erhvervsevne. Selskabet har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med halvdelen (men ikke 2/3) fra 1/2 2023. Selskabet har i sine afgørelser til klageren dog meddelt, at klagerens aktuelle indtægt ikke var tilstrækkelig lav til, at han kunne få dækning efter 1/2 2023, og at han heller ikke havde ret til udbetaling af invalidesum.

Ankenævnet for Forsikring

19.

101231

Klageren har i klagen til nævnet anført, at han ønsker, at selskabet yder dækning for erhvervsevnetab efter 1/2 2023, og at selskabet udbetaler invalidesummen med renter fra december 2022. Klageren har anført, at hans generelle erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3, inden han blev tilkendt fleksjob i december 2022, idet han har fået bevilget førtidspension på grundlag af samme lægelige oplysninger, som der forelå ved bevillingen af fleksjob i december 2022. Klageren har fremlagt et beregningsark, hvor det fremgår, at hans indtjening i fleksjob svarer til et løntab på 58,55 % i forhold til lønstatistik fra fagforbundet, og svarer til et løntab på 50,63 % i forhold til hans løn i 2018-2019, før han blev sygemeldt.

Selskabet har anført, at klageren i klagen til nævnet har fremlagt nye oplysninger om sine indtægtsmæssige og helbredsmæssige forhold. Endvidere er han nu tilkendt førtidspension. Selskabet har anerkendt, at klagerens indkomst i fleksjob fra 1/2 2023 til 1/3 2024 udgjorde mindre end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder, og selskabet har tilkendt klageren halve ydelser og halv præmiefritagelse fra 1/2 2023 til 1/3 2024. Selskabet har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3 fra 1/3 2024, og selskabet har tilkendt klageren fulde ydelser, fuld præmiefritagelse og invalidesum fra 1/3 2024.

Selskabet har anført, at der ikke er grundlag for fuld erhvervsevnetabsdækning fra 1/2 2023 til 1/3 2024, idet klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med 2/3 i denne periode. Selskabet har på baggrund af blandt andet ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 18/5 2022 vurderet, at klagerens helbredsmæssige, generelle erhvervsevne ikke var nedsat med 2/3. Desuden var klagerens indtægt i fleksjob i perioden fra 1/2 2023 til 1/3 2024 ikke nedsat med 2/3 af, hvad andre fuldt raske personer med lignende uddannelse, alder og anciennitet almindeligvis tjener.

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 18/5 2022 fremgår det, at "Der foretages derfor operativ behandling i marts mdr. 2021, hvor der foretages dekompression på hø. side, og dette har faktisk en god effekt på generne. Disse begynder dog igen at blive tiltagende generende med nu både højre- og venstresidige udstrålende smerter. ... Pt.'s arbejdsmæssige situation er,

Ankenævnet for Forsikring

20.

101231

at han er i et afklaringsforløb mhp. arbejdsformåen. ... Pt. har oplyst, at han generelt har det bedre, end han havde det før – om end han fortsat har væsentlige gener som ovenfor anført. ... Der er på det foreliggende overensstemmelse mellem de objektive fund og de subjektive klager. Ubehandlet er tilstanden stationær. Hvorvidt pt. arbejdsmæssigt kan indplaceres i arbejdsfunktion på x antal timetal kan ikke afgøres indenfor det nuværende".

Af lægeattest LÆ 265 af 28/9 2022 fremgår det, at "Tilstanden vurderes som kronisk og behandlingsmulighederne vurderes som udtømte. ... patienten har brug for væsentlige afkortede dage og hviledage, skånehensyn i form af undgåelse af løft, træk, skub og andre rygbelastende arbejdsfunktioner ligesom alle funktioner i ubekvemme arbejdspositioner er uhensigtsmæssige og vil forringe patientens smertetilstand. ... Patienten er nu ved at have det bedre psykisk".

Af lægeattest LÆ 265 af 25/10 2023 fremgår det, at klageren "Har haft stor social gevinst af at kunne komme på arbejdet, men reelt har arbejdssevnen været meget lille forsvindende til 0. Der har været opblussen af kroniske smerter i forb med uhensigtsmæssige bevægelser med lav belastning, men efter at han er startet på amatriptylin i højere dosis og pinex og ibumetin kan han have en nogenlunde dagligdag uden smerter, såfremt han ikke belaster ryggen. Har svært ved at klare selv hjemlige opgave af fysisk karakter uden smerter og behov for hvile efter få timers anstrengelse. ... Patientens arbejdssevne vurderes at være lig med 0. ... Har kæmpet for at forsøge at fastholde beskæftigelse, men klarer kun kortvarig fysisk daglige aktiviteter inden han udtrættes og må hvile".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at han har krav på fulde ydelser og fuld præmiefritagelse i perioden fra 1/2 2023 til 1/3 2024.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klagerens indtjening fra sit fleksjob inklusiv fleksløntilskud i den pågældende periode ikke har udgjort 1/3 eller derunder af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder, hvilket er et krav for fuld dækning. Nævnet henviser til § 8, stk. 3 og 6-8, i forsikringsbetingelserne for Tab af erhvervsevne Basis.

Ankenævnet for Forsikring

21.

101231

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at klagerens indkomst i form af løn og fleksløntilskud udgjorde 21.701 kr. om måneden. Lønstatistikkerne fra Danmarks Statistik og fagforbundet viser, at en indtjening på 21.710 kr. om måneden ikke er mindre end 1/3 af, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at han har krav på renter af invalidesummen, som selskabet har tilkendt klageren den 1/3 2024, hvor klageren er kommet på førtidspension.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det efter nævnets vurdering ikke er godtgjort, at der i december 2022 forelå fornøden dokumentation for, at klagerens generelle erhvervsevne ud fra en helbredsmæssig vurdering varigt var nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan ikke kritisere, at selskabet har lagt til grund, at en varig, generel erhvervsevnenedsættelse med 2/3 først er dokumenteret med det sagsmateriale, der er fremkommet, efter sagen er blevet indbragt for nævnet den 22/2 2024.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Klagegebyret tilbagebetales, idet selskabet delvist har opfyldt klagerens krav, efter sagen er blevet indbragt for nævnet.

Jens Kruse Mikkelsen

Ankenævnet *for* Forsikring

22.

101231

formand